

Kunnskapsdepartementet (KD)
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår ref:
26/00416-3

Saksbehandler:
Rune Gulbrandsen

Dato:
2. juni 2026

Barneombudets svar på høring om endring av fraværsregler ved besøk hos skolehelsetjenesten

Barneombudet viser til høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet om endringer i fraværsregelverket, herunder forslag om at bruk av skolehelsetjenesten ikke skal regnes som fravær.

Barneombudets samfunnsoppdrag er å jobbe for at barns behov og rettigheter blir tatt hensyn til på alle områder. Vi skal spesielt følge med på at barns interesser blir ivaretatt i lovgivingen og at norsk lov og forvaltningspraksis samsvarer med forpliktelsene Norge har etter FNs barnekonvensjon, som gjelder fra barnet er født og frem til det er 18 år.

Barneombudet støtter departementets forslag om at bruk av skolehelsetjenesten ikke skal regnes som fravær.

Barneombudet mener at forslaget vil bidra til å:

- styrke barnets beste som hensyn i fraværsregelverket
- senke terskelen for å oppsøke nødvendig helsehjelp
- bidra til tidlig innsats og forebygging
- sikre en mer helhetlig og rettferdig praksis

Barnets beste må være utgangspunktet

Det følger av Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon artikkel 3 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som berører barn. Fraværsreglene må derfor utformes slik at de fremmer, og ikke hindrer, barn og unges rett til nødvendig helsehjelp og et trygt og godt skolemiljø.

Slik dagens regelverk har virket, har barnets beste ikke vært tilstrekkelig ivaretatt.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

Dagens praksis kan hindre barn i å oppsøke nødvendig hjelp

Barneombudet har tidligere pekt på at dagens fraværsregler har hatt utilsiktede og uheldige konsekvenser. Vi er blitt gjort kjent med at elever vegrer seg for å oppsøke skolehelsetjenesten fordi det registreres som fravær, og dermed kan bidra til at de overskrider fraværsgrensen.

Dette er særlig alvorlig fordi skolehelsetjenesten er et lavterskeltilbud som skal være lett tilgjengelig for alle elever, og som spiller en sentral rolle i det forebyggende arbeidet i skolen. Samtalene kan omhandle alt fra psykisk helse og skolemiljø til mer alvorlige utfordringer som mobbing, rus eller omsorgssituasjon.

Når elever lar være å oppsøke et slikt tilbud av frykt for fravær, svekkes både deres rett til helse og muligheten for tidlig innsats.

Skolehelsetjenesten er en integrert del av skolens arbeid

Barneombudet vil understreke at barn og unges behov ikke er sektorinndelt. Skolehelsetjenesten er en tjeneste som er til stede på skolen nettopp for å ivareta elevenes helhetlige behov. Det fremstår derfor lite hensiktsmessig at bruk av denne tjenesten behandles annerledes enn for eksempel rådgivningstjenesten ved skolen.

Forslaget om å unnta bruk av skolehelsetjenesten fra fraværsregistrering vil bidra til en mer helhetlig og sammenhengende regulering, der hensynet til elevens behov og rettigheter settes i sentrum.

Forslaget vil styrke forebygging og tidlig innsats

Å fjerne fraværsføring ved bruk av skolehelsetjenesten vil senke terskelen for å søke hjelp og dermed styrke det forebyggende arbeidet i skolen. Dette er i tråd med behovet for tidlig innsats og et styrket "lag rundt eleven", som Barneombudet over tid har pekt på som avgjørende for å forebygge alvorlige utfordringer senere i opplæringsløpet.

Tidlig innsats er avgjørende for å forebygge mer alvorlige utfordringer, herunder psykiske helseplager, mobbing og skolefravær.

Forslaget vil også bidra til å sikre at helse og trivsel ikke underordnes hensynet til fraværsregistrering, men anerkjennes som grunnleggende forutsetninger for læring.

Behov for nasjonal og tydelig regulering

Barneombudet er kjent med at det i dag er ulik praksis mellom skoler og skoleeiere når det gjelder fraværsføring ved besøk hos helsesykepleier.

Dette taler for en tydelig nasjonal regulering. En felles regel vil bidra til forutsigbarhet for elevene og redusere risikoen for ulik behandling..

Avslutning

Vi er glade for at innspill fra blant annet oss i Barneombudets har blitt hørt i denne saken, og at regjeringen følger opp med en oppdatering i regelverket. Vi mener dette er en nødvendig justering for å sikre at fraværsregelverket ikke motvirker sentrale mål i skole- og helsepolitikken, som inkludering og tidlig innsats.

Med vennlig hilsen

Mina Gerhardsen
barneombud

Rune Gulbrandsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.